

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele
BIROURI DE ANUNȚURI:
în Viena: la M. Dukas Nachf.,
H. Angenfeld & Emmerich Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
peik Nachf., Anton Oppelik.
în Budapesta la A. Y. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsebet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarifar
și învoială. — **RECLAME** pe
pagina 2-a o serie 30 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVIII.

„GAZETA” ieșe în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 247.

Brașov, Miercuri-Joi 10 (23) Noembrie.

1905.

Reivirea cestiunei Orientului.

Érași se ivesce pe scena eveni-
mentelor politice europene o cestiune,
care părea că pentru multă vreme a
fost delăturată. Înțelegem așa numita
cestiune orientală, care de când Ru-
sia și-a urmărit cu tenacitate nenor-
ocita ei politică în Asia Extremă, a
încetat de a mai fi un cuib de pri-
mejdii pentru Europa.

De un șir de ani și până la pa-
cea ruso-japoneză s'a vorbit numai
de nisuițele de predominatiune în
Extremul-Orient. S'a asigurat — și așa
a și fost — că Rusia, cu totul preo-
cupată de aspirațiunile ei în Extre-
mul-Orient, a pus opritoare deocam-
dată acțiunilor și aspirațiunilor sale
în peninsula balcanică și că pentru
scopul acesta a încheiat cunoscuta
convenție cu Austro-Ungaria pentru
a-se susține *status quo*.

Înțelegerea austro-ungară se în-
cepuse cu cunoscuta notă admoniă-
tore, adresată statelor balcanice, de
cătră cele două mari puteri. În această
notă li-se spunea, se nu mai umble
a turbura apele, căci Rusia și Aus-
tro-Ungaria sunt hotărâte a nu suferi
nici un fel de perturbare a stărilor
din peninsula balcanică, cum au fost
create ele în urma tratatului de la
Berlin.

Se adresase și României această
notă, care față cu ea n'avea nici un
înțeles, de ore-ce România tot-deuna
a fost pe partea susținerii liniștii și
ordinii în Orient. Guvernul român a
remonstrat și la intervenția oficiului
de esterne din Viena i-s'au dat ore
car declaratiuni liniștitoare.

Adevărul este, că atitudinea Ro-
mâniei a sprijinit mult intențiunile
paciifice ale celor două puteri. Pacea
ce a domnit în Orientul Europei până
acuma, a fost, firesce, numai în a-
vantagiul statului român și interesele
acestui pretind susținerea ei și mai
departe.

De un timp încôce prospectele
unei paciifice soluțiuni a problemei
reformelor în Macedonia impusă Tur-

ciei de cătră marile puteri au deve-
nit foarte nesigure. Turcia, încurajată
negreșit de desastrelor Rusiei și de
simțibila schimbare a constelației ge-
nerale politice, se arată la culme în-
căpăținată și refuză a satisface so-
mațiunile marilor puteri de a primi
controlul financiar, ce l'au stabilit ele
pentru Macedonia dimpreună cu co-
misarii financiari și cu prelungirea
funcțiunilor comisarilor civili. Ceea-ce
până acuma nu s'a mai întâmplat,
Sultanul a refuzat de două ori una
după alta, sub pretexte de nimica, de
a primi pe ambasadorii celor șese
mari puteri în audiență colectivă.

În urma acestei vedită îndărăt-
nicii, puterile s'au vădit constrinse
a lua măsuri coercitive și, ca de obi-
cei, au început cu hotărârea de a
face o demonstrațiune navală contra
Turciei. S'au făcut toate pregătirile ca
escadra europeană să se concentreze
în Pireu. Ea va sta sub comanda su-
periôră a unui amiral austro-ungar.
Astfel Austro-Ungaria ia și aici rolul
conducător, ce i-a fost rezervat ei mai
mult de când Rusia a fost încurcată
în războiul japonez.

De acum s'au îngroșat lucrurile
tare și pentru Turcia. Cu gluma merge
numai până la un loc, și decă nu se
va trezi Abdul Hamid, înainte de a
se întruni toate vasele europene și de
a intra în apele turcesce, va da și
autoritatea Turciei va suferi o lov-
tură mortală, căci în cele din urmă
nu va avé încătrău și în fața Europei
va trebui să se supună.

Turcii, văd că se apropie sfârșitul
dominațiunei lor și presimt, că, decă
vor primi a li-se pune cătuși în Ma-
cedonia, acesta va fi numai începutul
sfârșitului ei. Se vorbea că Padișahul
ar fi încurajat în rezistența sa pe
ascuns de Germania și fama acesta
părea că se întărește orecum prin
faptul, că Germania se hotărâse a nu
trimite corăbii la demonstrația flotei
internaționale, deși de fapt și de
drept s'a alăturat la demonstrație.
Acum se aude însă că chiar împăratul
Wilhelm ar fi sfătuit urgent pe Sul-

tan, să nu mai umble cu tertipurî, ci
să cedeze.

Versiunea cea mai nouă despre
încăpăținarea Sultanului pare prea
hazlie, decă se pōta fi luată în se-
rios. Se dice adecă că Abdul Hamid
de aceea s'ar fi năcăjit așa de tare
pe puteri, fiind-că acestea, neținând
sēmă de Ramazan, luna de post mu-
sulmană, au desfășurat neplăcutele și
grelele lor postulate tocmai în de-
cursul acestei luni.

Se simte desconsiderat Sultanul
fiind-că nu se ține sēmă de sărbătorile
lui. Dér Europa ce se dice, când gu-
vernul lui una dice și alta face? E
de dorit cu toate astea, ca cei dela
Yldiz-kiosk să capete minte măcar
în momentul din urmă și să nu se
sguduie pacea în orientul european
tocmai acuma când e legată de ațe
așa subțiri.

Brașov, 22 Noembrie n.

Din dieta Bucovinei. D-l baron G. Va-
silco, mareșalul Bucovinei, a prezentat în
ședința de Sămbătă a dietei din Cernăuți
o moțiune urgentă pentru-ca Bucovina să
participe la *Expozițiunea Națională din Bu-
curești*. În aceeași ședință s'a produs un
viiu incident între d-nii Dr. Aurel Onciul
și șeful tinerilor ruteni Nicolae de Was-
silko, din cauză, că cei dintâi a protestat
în contra rutenisării școlilor române. In-
cidentul s'a aplanat.

Diarele vieneze descriu în următorul
mod incidentul ivit între deputații D. On-
ciul și rutenul Nikolai Wassilko: »Deputa-
tul N. Wassilko s'a ocupat într'un discurs
mai lung cu schimbările recente urmate
în grupările deputaților dietali. Când a în-
ceput să vorbească despre banca țării, al
cărui president este fostul deputat Dr.
Lupu, s'a aruncat asupra lui cumnatul d-lui
Dr. Lupu, deputatul Dr. Aurel Onciul, vo-
ind să-l pămuiască. Intervenind ceilalți de-
putați, Dr. Onciul nu și-a putut realiza
intențiunea.»

Pacificarea insulei Creta. Din Roma
se telegrafiază: »Agenția Stefani« află din
Canea, că se confirmă scire supunerii de-
finitive a insurgenților. Fie-care insurgent

se va întorče la căminul său, bucurându-
se de amnistie completă. Totuși culpabili
de crime comune și desertorii, vor fi ex-
cluși din amnistie. Șefii și indiviții mai
compromiși în cursul mișcării insurecțio-
nale, se pregătesc a pleca în Grecia.

Crisa.

Fejervary despre programul partidului
constituțional.

Un colaborator al diarului „Magyar
Szó” a interviewat pe ministrul președinte
Fejervary asupra programului partidului
constituțional înființat zilele acestea. Etă
ce a țis între altele Fejervary:

— Decă partidul constituțional se
pune pe punctul de vedere al comisiunei
de 9, atunci acesta nu înseamnă altceva,
decă că în cestiunea comandai se sepa-
răză de coaliție. Până aici situația e destul
de clară. Însă același partid constituțional
face declarația solemnă, că *nică una din
nisuițele lui nu stă în contradicere cu
adresa opozițiunei aliante, cătră corōnă*. În
punctul acesta situația începe a-se întu-
neca. Se ivesce adecă întrebarea, în ce
constă punctul de vedere al coaliți-
unei în afacerea comandai maghiare?
Decă în adevăr nu există nici o contra-
dicere între nisuițele partidului constitu-
țional și între adresa coalițiunei, atunci
trebuie să se presupună, că *coaliția a re-
munțat la comanda maghiară*. Acesta însă
ar trebui s'o declare și coalițiunea, deorece
partidul constituțional nu pōte vorbi, de-
cât în numele său.

Programul partidului constituțional.

Vom da aici punctele mai principale
din proiectul de rezoluție primit de cele
două grupuri ale disidenților, proiect ce
conține programul pe baza căruia s'au unit
cele două grupuri, formând noul »partid
al constituției«.

Tocmai la început se accentuează, că
libertatea constituțională maghiară e în
pericol. Tera e guvernată fără budget le-
gal și parlamentul este amuțit. Dela di-
solvarea parlamentului nu se pōte aștepta
ameliorarea situațiunei. Scopul guvernului
prin o astfel de disolvare este a-și câștiga
o majoritate pentru politica lui. Decă gru-

FOILETONUL «GAZ. TRANS.»

Confesiunile unui hoț.

Genialul escroc și hoț de hotel George Manolescu, alias principele Lahovary, și-a completat memoriile în mod magis-
tral. O specialitate unică în felul său în
literatură! Trebuie să i-se facă complimen-
tul, că realizează progrese uimitore pe terenul
»publicistic«. Pe lângă talentele sale mul-
tilaterale, cari i-au asigurat o poziție es-
cepțională în societatea omenesca, Man-
olescu își revelează acum și talentul său es-
traordinar literar. În prima sa publicațiune
(apărută prin Martie a. c. în limba ger-
mană), Manolescu își povestesc cu obiec-
tivitate fidelă viața de aventurier. O dare
de sēmă rece, dér cu toate acestea destul
de interesantă prin bogăția pățaniilor unui
criminal îndrăzneț și superior. Acum de
curând apare însă o nouă carte de Man-
olescu (Editura: Dr. P. Langenscheidt —
Gross-Lichterfelde) sub titlul: „Geheilert.

Aus dem Seelenleben eines Verbrechers“.
(Nautragiat. — Din psihologia unui cri-
minal). Va să dice nu mai avem înaintea
noastră o dare de sēmă, ci pe Manolescu
ca psiholog, care își face singur analiza
sufletesca.

El povestesc, cum a devenit crimi-
nal și trebuie să constatăm, că noua pu-
blicațiune a lui Manolescu e mult supe-
riôră celei dintâi în ori-ce privință. Este,
fără dór și pōte, un document omenesc.
Publicațiunea ridică vëlul de pe felul de a
trăi a lunei mari și are chiar o valoare
socială.

Conceptia vieții lui Manolescu se re-
sumă în următoarea mărturisire: »Tōtă lu-
mea era câmpul meu de operațiuni; ori
cine, care posedă juvaere și pietri, debito-
rului meu, fie-care nabab, bancherul meu.
Ică, colo, în stânga și dreapta, pretutindena
steteau pentru mine portofelurile pline și
imă sclipiau diamantele; — comorile întregu-
lului pământ imă zăceau la picior și imă
curgeau fără a vërșă o picătură de sudore,
spre a le ridica.«

Când Manolescu a mers din România
la Paris, era de 17 ani. Splendorea îmbă-
tătore a orașului-lumină l'a sedus. Voia
să-și »facă norocul«, ferindu-se însă de
lupta inexorabilă cu viața, și culegând fruc-
tele fără ostentăție. Ideea lui predilectă era
atunci o căsătorie bogată. Cu deplină con-
știență s'a aruncat în brațele necinstei și
ale crimei. Mai avea încă de biruit un rest
de simț de onore: »Plângeam cu lacrimi
ferbinți, când mă gândeam, că viitoarele
mele greșeli vor desonora și murdări nu-
mele familiei mele«. Și nu plânsese nici-
odată în viață! »Zarul era aruncat. Mă con-
damnasem singur, mult înainte de a mă
fi condamnat legea.«

Și Manolescu a început întâi în mic.
»Era la 4 Noembrie 1888«, observă el cu
ore-care mândrie, »când mi-am început
primblările prin »Grands Magasins du Lou-
vre«, și cu acesta cariera mea periculoasă
dér bânosă, pe care în timp de 15
ani, 1888—1903 (scădând pedepsele de a-
prōpe 7 ani), am semnalat peste 200 de
furături, în valoare totală de peste 7 mi-

liōne franci, după cari am încasat în nu-
merar suma rotundă de 2½ milioane«.

Manolescu a început în marile maga-
zine din Paris, unde s'a introdus ca cum-
părător. El se adresa unui vințetor, care
era tocmai ocupat cu alți mușterii. »Spre
a vedé, decă vințetorul imă dá atențiune,
luai în mână o lingură mare de supă. Bă-
iatului de prăvălie, vădându-mă ocupat cu
cercetarea unui obiect așa de mare, pe
care am de gând să-l cumpăr, nici prin
minte nu-i trecea, că aș vrea să fur ceva,
și nu mă urmăria. Tocmai acesta era și
dorința mea. În timp ce vințetorul esplica
cu zel la două dame valorea artistică a unor
gravuri pe un blid de salată, eu am profi-
tat de momentul favorabil, pusei mâna pe
o verigă de servietă, a cărui preț era 12:50
franci și o vârli în buzunarul diudrēt ale
surtucului meu. — Intâi a fost numai o
verigă de servietă, dér Manolescu »
repede și sigur mai departe; în
zile fură bibeloturi de flideș în
48—65 franci etc. La furătu
inițiale s'a dovedit deja impertu.

pul disidenților și al noilor disidenți ține, că întreg sistemul acesta este anticonstituțional. Cele două grupuri se unesc așadar într'un partid și iau numirea de partidul constituțional.

Partidul va năsi a face imposibilă, cu toate mijloacele legale ce-i stau la îndemână, conducerea țării în direcție anticonstituțională și a arăta, că Ungaria nu poate fi guvernată în contra voinței națiunii. Pe lângă acesta năsiuina principală a partidului va fi, de a promova din toate puterile rezolvarea constituțională a crizei. *Partidul ține la art. de lege XII din 1867, fiind-că convingerea lui este, că acea lege corăspunde mai bine intereselor regelui și națiunii.* Dorește partidul, ca criza să se rezolve c'un program ce stă pe baza dreptului public existent, *cu care nu stă în contradicție nici un punct din ultima adresă a camerei.*

Partidul ține mai departe la conceptul fundamental, căruia i-s'a dat expresie, cu concursul guvernului dela 1903, în proiectul comisiunii de 9, că adevărată responsabilitate ministeriului și influința parlamentului, pe baza legii XII : 1867, pe terenul armatei, se estinde și la drepturile suverane constituționale ce compet Majestății Sale.

Drepturile suverane privitoare la armată sunt de aceeași natură ca toate celelalte drepturi suverane. Numai o astfel de interpretare corăspunde spiritului constituției.

Se accentuează mai departe, că totă atențiunea »națiunii« trebuie să fie îndreptată spre apărarea constituției. Partidul va propaga totdeuna direcția progresului liberal, neuitând în același timp, că scopul progresului liberal este *construirea statului național unitar maghiar și apărarea libertății.*

Din cele arătate reiese neîndoios, că noul partid constituțional, sub conducerea lui I. Andrassy, ține să se rezolve criza actuală pe baza dela 67, 68, 69, în privința ces-tiunilor militare se pune pe temeiul programului militar al comisiunii de 9, elaborat la 1903.

Apponyi la Clușiu.

Scim, că Duminecă s'a ținut la Clușiu adunarea reprezentanților comitatelor din Ardeal, pentru a lua pozițiune contra guvernului Fejervary și a proclama rezistența pasivă. Adunarea a fost bine cercetată. S'au ținut numeroase discursuri.

A vorbit și contele Apponyi. El duse între altele, că prin apărarea constituției Maghiarii vrău să-și recăstige și se țină în mână arma cu care pot să valideze voința națională. »Lupta actuală nu-i va abate pe Maghiari dela desăvirșirea vieții naționale, dela acele pretensiuni naționale, fără de a căror împlinire Maghiarii nu pot să se numescă națiune. Nu ne vom tocni cu puterea așa, ca ea să ne atace mai întâi, 6r noi să ne mulțumim cu încetarea atacului și cu restabilirea stărilor de mai înainte. Dimpotrivă, victoria luptei de apărare a constituției va avé acel efect, că națiunea se va întări așa de mult, încât nici o putere nu va mai fi în stare a-se opune voinței sale.«

fabulosă. In aceeași zi el ducea îndrăgite lucrările furate, ca și cum le-ar fi cumpărat de acolo și neconvenindu-i le dădea îndrăgite, »restituindu-i-se« suma notată pe ele!

Încă pe atunci Manolescu filosofa așa: »Pe cariera de criminal, ca pretutindenea, cu însușirile spirituale ajungî mai departe, decât cu forța brută. Și când priviam în lume, trebuia să recunoșc că de mult mi-se confirma părerea prin sôrtea altor criminali, între cari nici unul nu și-a ajuns scopul prin forță sêu omor, pe câtă vreme dincăce și dincolo de Ocean erau un număr considerabil de omeni, cari prin șarlatăni și înșelătorii de tot felul, cu ajutorul conștiinței lor elastice și a istețimii lor și-au pus la o parte pentru bătrânețe o sumă însemnată. Viitorul »prinț al hoților« își studia ca un actor la oglindă rolurile, mascele, atitudinea. In fața oglinzii își imagina o situațiune, în care el fură un obiect: »Imi dădeam trăsăturilor

o viața potrivită, și repetam furtul de o sută de ori, până ce fie-care mascei, de care aveam nevoie

Contele Andrassy pentru rezistența națională.

După împărtășirile unui corespondent inspirat de coalițiune, contele Iuliu Andrassy a dat 50.000 corone comitatului Zemplin pentru continuarea rezistenței naționale.

Rezistența în comitatul Pestei.

Protonotarul comitatului Pesta, Fazekas, deși a fost suspendat, funcționează mai departe și a mandatat — fără considerare la detragerea dotațiunii — lefurile funcționarilor pe luna Decembrie.

Ațiunea coaliției.

Din cercurile coaliției se anunță, că ea și-a ales ca teren de agitațiune pentru viitor comitatele din nordul Ungariei. In zilele din 8—10 Decembrie, numeroși deputați ai coaliției vor cutriera aceste comitate.

Deputațiunea norvegiană la Kopenhaga.

Cu data de Lună se anunță din Kopenhaga :

Cu ocazia primirei deputațiunii norvegice, orașul a fost pavasat cu drapеле. Mulțimea a făcut ovațiuni principelui Carol, care se ducea la principesa Maud, la castelul Amalienburg. Deputațiunea norvegiană, de asemenea în ovațiunile mulțimei, s'a dus la castel în trei trăsuri d'ale curței. Trimisul norvegian a condus deputațiunea imediat în sală, unde o aștepta regele. Apoi a fost condusă în sala cavalerilor, unde președintele Stortingului a 6is :

»Norvegia, grație libertății date de constituție, a ales ca rege al Norvegiei în unanimitate, pe A. S. R. Principele Carol al Danemarcei. Casa regală daneză, precum și poporul danez au înțeles poporul norvegian, arătându-i cea mai vie simpatie. Și de aceea poporul norvegian a fost convins încă din primul moment, că se vor stabili legături strinse de încredere reciprocă între rege și popor, când un principe din casa Majestății Văstre va urca tronul Norvegiei. In numele Stortingului, rog respectuos pe Majestatea Văstră să permită, ca principele Carol să primescă numirea de rege al Norvegiei.«

Regele Christian răspuse apoi, cettind un discurs în care își exprimă bucuria sa, că poate satisface dorința poporului norvegian, permițând ca principele Carol să primescă coróna Norvegiei.

Regele se întorče apoi cătră nepoții săi dicându-le : »Duceți-vă scumpii mei nepoți din țera și din casele unde sunteți născuți, în țera și în mijlocul poporului, care v'a chemat. Duceți cu voi binecuvântarea bătrânului vostru rege. Dumnezeu să fie cu voi !«

In tot timpul cât a durat discursul regelui, principele Carol și principesa Maud erau foarte adănc mișcați. Regele și prințul moștenitor i-au sărutat.

Apoi deputațiunea Stortingului a părăsit sala. Suveranii au eșit în balcon,

pentru acest scop anumit, mi se întipărea infailibil de creier. Afară de aceste studii »conștiințioșe«, Manolescu făcù odată și o »încercare experimentală«. El fură dela un prieten și compatriot, pe care îl găsi la toaleta de dimineță, două inele. A două zi prietenul îl vizităz și îl acuză direct că i-a furat inelele. Prietenul era furios și înjura, Manolescu îl ținea în șach cu sânge rece. »L'am apucat de braț« povestese Manolescu, »cu toate că se împotrivia, și îl învitai, să fie cuminte și să nu fie mâniaș fără motiv și probe. Era un băiat bun de un caracter escelent. Se întorče subit la mine și privi îndelung și serios în ochii mei. Eu i-am susținut privirea. Nici un mușchiu nu se mișca în obrazul meu, deși inima imi tăcia. De odată mă îmbrățișă, mă sărută și mă rugă să-l iert, că m'a ofensat...« La o vizită pe care Manolescu o făcù după aceea prietenului, lăsa să-i cadă inelele, fără ca prietenul să observe. — Fusese numai un »experiment«.

(Va urma.)

aclamați fiind de mulțimea adunată în fața castelului.

La orele 12 regele și regina Norvegiei, escortați de două escadrone de husari, s'au dus, în aclamările nesfârșite ale mulțimei, la palatul lor.

Deputațiunea norvegiană, după-ce a fost primită la castelul Amalienburg, s'a dus la palatul regelui Hakon VII. Președintele Stortingului norvegian a adus regelui salutarea poporului norvegian.

Regele a răspuns emoționat mulțumind :

»D-le președinte ! Domnilor ! M'a mișcat adănc primul salut al reprezentanților națiunii norvegice. Prin aceea, că națiunea norvegiană m'a ales rege al ei, a dat o dovadă de încredere. Sper, că această încredere va cresce mereu, cu cât mai mult națiunea norvegiană ne va cunoșce, pe mine și pe soția mea. Sciți și d-văstră, domnilor, că la dorința mea s'a întimplat și s'a ținut plebiscitul. Am vrut să am prin acesta o garanție, că națiunea și nu o partidă a voit alegerea mea de rege și votarea era necesară și de aceea, deorece problema mea în primul rind este unirea, 6r nu destrămarea. Imi voi dedica voința pentru binele Norvegiei și dorința mea și a soției mele este, ca acea națiune, care ne-au ales, să lucreze umăr la umăr cu noi pentru ajungerea acestui scop. Atunci cu totă încrederea imi voi pune ca de-viză : *Totul pentru Norvegia !*«

Regele Christian a numit pe regele Hakon amiral al flotei daneze. După eșirea deputațiunii, regele Hakon a primit pe miniștrii danezi. Președintele consiliului și-a exprimat speranța, că toate faptele petrecute vor fi spre binele întregului nord.

După aceste audiențe, părechea regală a trebuit să se presinte în balcon și a fost aclamată de mulțime.

Regele Christian a publicat un manifest în care spune că după ce s'a sfătuit cu prințul moștenitor, și cu învoirea guvernului sêu, a primit alegerea nepotului sêu ca rege al Norvegiei.

Demonstrațiunea navală.

După ultimele sciri, vasele de războiu austro-ungare și franceze au plecat deja spre apele turcesci, pentru a stôrce dela Sultan împlinirea pretensiunilor marilor puteri în Macedonia. Vasele austro-ungare „St.-Georg“ și „Szigetvar“ au și sosit ađi la orele 6 dim. la Pireu. Bate însă la ochi, că nota cu pretensiunile n'a fost publicată nici până acum în întregul ei, așa că opiniunea publică europeană nici ađi nu este pe deplin orientată asupra motivelor principiare, pentru cari s'a pus la cale demonstrațiunea navală.

După o depeșă din Londra, în nota ce a predat'o br. Calice la 16 Noembrie guvernului turcesc, înafară de controlul financiar în Macedonia, se mai pretinde, ca Sultanul să recunoscă prelungirea încă pe doi ani a autorizării ce li-s'a dat inspectorului suprem și comisarilor atașati rus și austro-ungar, deorece reformele stabilite în învoiala dela Mürzsteg nu s'au putut executa încă până acum. Puterile mai pretind prelungirea contractului gendarmeriei străine pe alți doi ani. In nota comună Austro-Ungaria și Rusia declară, că aceste puteri au prelungit deja pe doi ani însărcinarea comisarilor civili.

Dacă scirea din Londra se întemeiază pe fapte, atunci nu e vorba acum numai despre controlul financiar internațional în Macedonia, ci și de executarea reformelor macedonene plănuite la 1903 în Mürzsteg. Terminul de doi ani pus pentru executarea reformelor espiră ađi mâne și din reforme nu s'a ales până acum mai nimic.

Din Constantinopol se telegrafiază, că o mare agitație se resimte în toate cercurile, care însă nu e de natură a deștepta îngrijiri și temeri de turburări. Nu se scie ce se petrece la Yldiz-Kiosk. După unii Sultanul va ceda, după alții Sultanul nu e de loc dispus a-se supune voinței marilor puteri. Se dice, că Sultanul e nespus de mâhnit în contra puterilor, cari și-au

inceput ațiunea tocmai în luna Ramazan, lună sfântă pentru Mohamedani.

Tot din Constantinopol se mai anunță, că nu e imposibil, ca Sultanul să rôge Anglia a nu participa la demonstrațiunea navală, în care cas Turcia va face Angliei concesțiuni în Aden și în golful persian.

După o scire din Sofia la Constantinopol există temeri serioșe, că în Macedonia și Adrionopol vor isbucni măceluri anticreștine din cauza demonstrațiune navale a puterilor. Anturajul Sultanului desfășură totă activitatea să convingă pe Sultan de necesitatea de a da mână liberă softalelor și dervișilor spre a agita contra creștinilor. Politicianii bulgari și diarele din Sofia încuragiază guvernul bulgar, să ordone imediat mobilizarea armatei, decât se vor începe măcelurile contra creștinilor, și trupele bulgare să strabată în Macedonia.

SCIRILE DILEI.

— 22 Noembrie u.

Pentru înființarea episcopiei romăue gr. or. din Timișora s'a ținut la Timișora o conferență de fruntași români din Bănat sub prezidența d-lui advocat Emanoil Ungureanu și s'a decis înființarea unei reuniuni de binefacere cu scopul a aduna bani și a crea fondurile necesare pentru susținerea proiectatei episcopii. Statutele Reuniunii primite de conferență, vor fi trimise ministrului spre aprobare.

† **Generalul Ioan Horvath de Zalaber**, mareșal lct. campestru în retragere, consilier intim ces. și reg., camerier ces. și reg., proprietar al mai multor orduri, tatăl dōmnei Terezia de Mocsonyi, văduva mult regretatului Eugen de Mocsonyi, a încetat din viață după lungi și grele suferințe Sâmbătă s'era la orele 5 și jumătate la Căpâlnaș în etate de 77 ani. Inmormântarea s'a făcut eri, Marți d. m. la orele 3 și jumătate la Căpâlnaș. — Odihnescă în pace.

Logodnă. D-șora Lucreția Muresanu fca d-lui Dr. George Muresanu din Beiuș, artistă de pian și cântăreță apreciată, care a delectat publicul român în diferite concerte ținute la adunările »Asociațiunii« s'a logodit, după cum ni se comunică din Beiuș, cu d-l ing. n. Traian Pascuțiu. — Sincere felicitări !

Omagiu pentru contele Apponyi. Sub titlul acesta cetim într'o fōie șovinistă din Clușiu descrierea unei scene dintre cele mai hazlii. Scena s'a petrecut între Apponyi și o cocōnă »scăldată în sudori patriotice«. Lăsam să urmeze darea de sēmă a țiarului maghiar :

»Mulți au fost eri după adunarea de la Redută martori unei scene emoționante O damă tineră, drăguță și elegantă, cu numele Goldschmidt-Zsombory Katalin aștepta în vestibul. In febră, însuflețită și scăldată în sudori (ătizadva) de focul discursurilor ce aprind inima și sufletul în flacări, ea aștepta pe Apponyi. Când Apponyi a ieșit din sală, dama se apropie de densusul și drept expresiune esternă a însuflețirii sale adevărate interne, apucă drépta marelui și nobilului conte și o duce la buze. — »Escelență, băbăi ea cu ochi zimbitori plini de lacrimi, permite-mi să-ți sărut drépta, eu simplă femeie maghiară, din tabăra puternică a patriotelor maghiare. Drépta d-văstră, cu care atăta bine ai făcut poporului Ungariei«. — Ochii lui Apponyi încă s'au umezit, dér și cei din prejur încă au simțit simțemântul mare și intim al emoțiunii, și plini de recunoștință au strins mâna damei, care a dat expresiune atât de frumoșă încântării sale patriotice.«

No ke tare minunate !

In cestiunea epidemiei febrei trifoide ce bantue în Sibiu inginerul superior Hoffmann, trimisul ministrului reg. ung. de agricultură, și-a desfășurat Sâmbătă în fața a 30 persoane, militari și civili, întruniți în localul primăriei din Sibiu, exponele sêu asupra cercetărilor igienice-technice făcute asupra apeductului cu scop de a constata, decât acesta pōrtă sêu nu vina la isbucnirea epidemiei tifosului. Ingerul Hoffman, după-ce a raportat amănunțit asupra cercetărilor sale, a 6is, că după părerea sa apa din apeductul Sibilului nu poate fi cauza epidemiei de tifos, căci la din contra această epidemie s'ar ivi mai de multe ori peste an. Șeful sanitar militar Dr. Wenzel e de părere, că isvorul infecțiunii trebuie căutat numai în apă, de ôrsoce cele 93 casuri de îmbolnăvirii în garnisona Sibilului s'au ivit de-odată în

aprobe tôte căsărmile. Epidemia din anul acesta — dice Dr. Wenczel — s'a ivit probabil din cauza apei ce curge în noul apeduct secundar. Medicul oraşului Dr. Czekelius recunoşce, că şi apa pôte fi cauza epidemiei, e însă de părere, că isvó-rele infecţiunii trebuie căutate şi alt undeva. Ca o necesitate urgentă s'impune canalizarea oraşului, transportarea dilnică a gunoierii afară din oraş şi cea mai mare curăţenie a caselor şi curţilor. La propunerea d-lui Dr. Wolf se primesc propunerile făcute de espertul ministrului de agricultură, între cari se află şi aceea, de a cere ministrului de interne trimiterea unui inspector sanitar la faţa locului. Se mai decide, să se casseze imediat fântâna, numită fântâna Salbach.

Oraşul Lugosiu şi rezistenţa pasivă.

La ordinea şilei adunării generale este-ordinare a reprezentanţilor oraşului Lugosiu, ținută Sâmbătă p. m. a fost pusă şi cestiunea rezistenţei pasive, având în virtutea concluderii comitatens s'edecidă reprezentanţii oraşului, la care bancă au să se depună banii plătiţi de bunăvoie din darea statului. După o discuţie mai lungă şi agitată s'a primit cu 42 voturi contra 2 propunerea membrului Dr. V. Branisce, ca banii întraşi din plăţi de bună voie în darea statului să se verse la locul legal de destinaţiune, adecă la oficiul reg. de dare.

Un spital român la Bitolia. Guvernul român a luat hotărîrea de a institui un nou spital la Bitolia. O sumă de 20.000 lei a fost prevădută pentru construirea acestui aşezământ.

Din suferinţele fraţilor macedoneni.

Din Constantinopol vine scirea, că la Moradela, districtul Grebena, vilaetul Monastir, număróse case de ale Aromânilor au fost incendiate de o bandă grecescă. În timpii din urmă o bandă grecescă, compusă din 40 de indiviđi, a ars cărţile bisericesci ale Aromânilor din mai multe sate din districtul Grebena, vilaetul Monastir. Se pare, că patriarhiştii din satul Papadopolle au luat parte la aceste isprăvi. O anchetă severă şi urmărirea bandiţilor a fost ordonată de autorităţi.

Guvernul turcesc şi vapórele românescl. Din Constantinopol se anunţă, că nu e întemeiată scirea, că Pórta s'a opusă la întrebuintarea telegrafiei fără fir între vasele societăţii românescl de navigaţiune şi costa turcescă. Impotrivirea nu era cu putinţă, de óre-ce numita societate nu posedă nici o staţiune telegrafică pe costa otomană. Se pôte însă ca societatea să fi voit a-şi aşeza aparatele de telegrafie fără fir pe clădirile sale de pe cheul Galatei şi autoritatea postală s'o fi informat, că dreptul d'a transmite depeşi în Turcia este numai al guvernului turcesc.

Nenorocire pe mare. Din Saint-Servan se anunţă, că vaporul englez »Hilda« venind din Southampton, s'a isbit Luní dimineţa de o stâncă lângă insula Cezembre din cauza ceţii şi a unei furtuni. Numérul celor morţi e de 123. Cinci ómeni şi-au putut salva vieţa. Până erí la améđi au fost scóse din apă 54 cadavre. Numérul cel mare de morţi se esplică prin faptul, că în momentul catastrofei aprópe toţi ómenii de pe vaporul »Hilda« dormiau.

Un conflict la curtea regală sêrbescă. Din Belgrad se anunţă, că între principele moştenitor şi guvernorul său, maiorul frances Levasseur, s'a produs în urma unei certe o scenă agitată. Regele a pedepsit pe principele cu 10 zile arest în camera sa. Principele, din propria-i iniţiativă, şi-a esprimat regretele sale şi a primit pedepsa.

Evenimentele din Rusia.

Situaţia în Rusia s'a ameliorat mult în zilele din urmă. Witte a ajuns éraşi de-asupra şi a zădărnicit intrigile aristocraţiei şi a reacţionarilor. Despre dictatură nu mai pôte fi vorba.

Étă scirile mai noué:

Petersburgul liniştit.

Din Petersburg se anunţă: Situaţia este îmbunătăţită. Fusiunea partidului lui Schipow cu partidul progresit, precum şi energia lor protestare contra grevei au influenţat a domoli ideile résbóince ale grupurilor radicale. Demonstraţia revoluţionară de asemenea nu a isbit.

O deputaţie a litografilor s'au dus la Witte s'el róge a grăbi publicarea legei asupra pressei. Witte a răspuns, că legea este gata, dér că nu'l mulţumesc, de óre ce ea mai păstrează vechile organe ale censurei.

Witte a chemat apoi pe Kebeko, autorul legiei, care a declarat, că este necesară censurea diarelor ilustrate. Kobeko i-a arătat o caricatură reprezentând pe Witte jucând pe frânghie cu o sticlă de rachiu în buzunar.

Spre marea surprindere a lui Kobeko, Witte rise véđend caricatura şi spuse că e o glumă fórte frumóşă.

Deliberările congresului zemstvourilor.

În Moscova s'a deschis congresul zemstvourilor municipale. Propunerea ca şedinţele să fie publice, a fost respinsă. Majoritatea oratorilor a relevat contrastul dintre fágăduielile conţinute în manifestul imperial şi măsurile guvernului, care recrutéză drojdia populaţiei din Petersburg spre a organiza o contra-revoluţie.

De asemenea s'a infierat şi aplicarea stărei de asediu în Polonia. S'a declarat că zemstvourile vor sprijini pe Witte, numai când vor avé garanţii suficiente de repede realizare a reformelor fágăduite, când vor fi îndepărtaţi ministrii reacţionari, vor fi suprimate măsurile represive şi va fi convocată adunarea constituantă prin vot universal.

Sfirşitul grevei lucrătorilor.

După cum s'a anunţat deja, greva n'a isbit. Solidaritatea lucrătorilor începe să slăbescă şi în sinul comitetului grevei au isbucit neînţelegeri. Cea mai mare parte din lucrători reiau lucrul.

S'ed crede, că chiar scopul grevei, care era să se obţie graţiarea résvrăţiţilor din Kronstadt, n'a fost ajuns, de óre-ce deja 1500 de résvrăţiţi au fos graţiati. Numai un-spre-dece marinari şi câţi-va ofiţeri au fost condamnaţi la mórte.

Un comunicat oficial în cestiunea disordinelor din Kronstadt.

»Agenţia Westnik« a publicat următorul comunicat:

Persónele cari au luat parte la desordinelile din Kronstadt, vor fi date în judecată consiliului de réşboiú, conform proclamaţiei stărei de asediu. Aceste persóne însă nu vor fi condamnate după legea marţială. Scirea, după care sentinţe de mórte ar fi fost deja pronunţate, este datorită manoperilor unor anumite persóne, cari au hotărît ca, cu ori-ce preţ, să escite publicul, întrebuintându-se ori-ce mijloc pentru a se atinge acest scop. S'a ordonat o instituţiune spre a se lámuri adóvratul caracter al disordinelor şi spre a se da tribunalelor material necesar spre a da o judecată absolut dréptă.

Guvernul rus şi cestiunea polonă.

»Mesagerului Guvernului« desminte sgomotul după care măsurile luate de guvern în Polonia ar fi fost provocate de intervenirea puterilor străine şi ar însemna pársirea principiilor manifestului de 30 octombrie.

Articolul justifică din potrivă măsurile luate şi indică dificultatea de a se trage o linie de demarcaţiune între aspiraţiunile separatiste din Polonia şi ideea autonomiei polonese, care tinde, evident, la o separaţiune administrativă completă a Poloniei de restul imperiului. Articolul adaugă, că o asemenea dorinţă vizéză restabilirea regatului polon şi înlăturarea oricărui principe rusesc din Polonia. Destinele Poloniei nu pot fi hotărîte înainte de constituirea Dumei Imperiului, căci poporul rusesc trebuie să-şi spună cuvîntul său asupra regulării cestiunii Poloniei. Proclamarea stărei de réşboiú în Polonia nu este pricinuită de dorinţa de a priva pe Polonesi de drepturile ce li s'au acordat, ci numai de necesitatea de a se preîntîmpina evenimentele, cari nu pot fi tolerate pentru interesele superióre ale Statului. De aceea starea de réşboiú din Polonia va fi suspendată, îndată ce ordinea va fi restabilită.

Concert Lengyel-Ólteanu în Braşov.

Ni se scrie:

În jumétatea dintăi a lunii Decembrie Braşovul va avé un eveniment musical. Precocele pianist (de 11 ani) Ernst Lengyel de Bagota şi d-şóra Clotilda de Ólteanu, de cari publicul cetitor al acestui điar şi al revistei »România Musicală« íşi va fi aducénd aminte, au hotărît, la îndemnul câtorva Braşoveni, să dea şi aici un concert.

Améndoi erau înainte de acesta cu 5—6 ani bine cunoscuţi publicului român din Budapesta de la concertele aranjate de societatea »Petru Maior«. Atunci erau încă elevi ai academiei de musică din Bu-

dapesta. Acum d-şóra Clotilda de Ólteanu terminându-şi studiile la renumita profesórá de canto din Viena Papier, este angajată la opera din Lipsca şi în ultimele luni a înregistrat multe succese pe urma concertelor date în oraşele din Austria.

Despre Lengyel de Bagota, care în etate de 6 ani executa la concertele din Budapesta fcomposiţiuni proprii, despre acest Mozart al timpurilor nóstre, dau câteva rânduri din lungile critici apărute în »Neues Pester Journal« de la 24 Feb. 1905 şi în điarul »Pressburger Zeitung« de la 27 April 1905. Cel dintăi dice despre acest virtuos:

»Micul Ernst Lengyel de Bagota, elevul profesorului Szendy, a ajuns la executarea artei sale deja la acel grad, care îndreptătesce la întreprinderea unui turneu. Un fel de Vécsey la pian, dér cum ni se pare cu o mai puternică conscienţă a talentului său şi de o inteligenţă mai înaltă. Genialul copil posedă deja de acum o tehnică extraordinar de desvoltată. El în curând va trece în şirul acelor apariţiuni, în sala de concert, pe cari micimea lor le face mari«.

Al doilea critic se exprimă așa:

»Abia poți pricepe, cum acest copil în timp atât de scurt a ajuns, ba a întrecut chiar pianişti mari şi renumiţi. El execută din memorie 50 de piese de concert. Felul lui de interpretare e liber de imitaţiune. Nu scii ce să admirí la el în prima linie: înţelegerea şi interpretarea independentă, ori memoria fără de păreche, ori tehnica fenomenală«.

Voci din public.*

I.

Onoratá Redacţiune!

Din însărcinarea direcţiunii locale a »Economului« vă rog să binevoiţi a da publicităţii următorul

E s t r a s

din procesul verbal dela 21 Noemvrie 1905.

»II. Filiala noastră din Gherla trimite o broşură a d-lui Basiliu Podoabă pusă în circulaţie în mod clandestin ca răspuns la memoriul direcţiunii asupra situaţiei »Economului.«

Deciziune.

Direcţiunea declară unanim, că tóte aserţiunile cuprinse în acestă broşură a d-lui Basiliu Podoabă privitor la acte séu proceduri pretius necorecte ale direcţiunii, nu numai nu coréspund adevérului, dér sunt iscodite cu o temeritate ce şi după esperienţa ce o avem despre d-l Basiliu Podoabă până acum, ne uimesce. Cât pentru ofensele şi calomniile din broşura menţionată se rezervă direcţiunii plene de a hotărí măsurile de lipsă. Directorul esecutiv primesce mandatul de a da publicităţii deciziunea de faţă.«

Cu distinsă stimă:

»Economul«

institut de credit şi economii

Directorul esecutiv:

Dr. Fráncu.

II.

Declaraţiune.

Subscrisul prim-contabil al »Economului, silit prin calumniile debitate prin d-l Basiliu Podoabă în »Răspunsul« séu dat la memoriul direcţiunii nóstre, declar solemn, că tóte afirmaţiunile numitului domn referitoare la persóna, la contabilitatea ce o conduc de 11 ani şi la rolul atribuit mie întru demascarea d-lui B. Podoabă, sunt invenţii maliţiose şi lipsite de ori-ce fond adevérat.

Ţin mai ales să se scie, că nu este adevérat, că ar fi fost uz vre-odată la institut să se ofere girul institutului funcţionarilor. Asemenea abuzuri a săvîrşit numai unchiul Podoabă în favorul nepotului fără scirea nimărui.

Mai departe constat, că nu este adevérat, că mie mi-s'ar fi dat girul institutului în general vre-odată şi în special în forma pretinsă de d-l B. Podoabă pentru două cambii, ci adevérul este, că mie mi-s'a votat un împrumut cambial de 1000 cor. în tótă regula în şedinţa direcţiunii din 30 Septemvrie sub numărul censurii 815 chiar la propunerea d-lui Basiliu Podoabă.

Nu este adevérat mai încolo, că ori care dintre membrii direcţiunii ar fi pro-

* Pentru forma şi cuprinsul celor publicate sub rubrica acestă răspund trimiţătorii.

— Red.

pus neîndestulare şi intrigí între funcţionari şi ar fi afirmat vre-odată, că directorul n'ar vrea ridicarea lefii, ci dinpotrivă eu chiar cu paguba mea repetit şi cu memoriu am atras atenţiunea direcţiunii, că în vederea finanţelor institutului, manevrele pentru ridicare ale d-lui Podoabă trebuie refutate.

Tot asemenea este absolut neadevérat, că mi-s'ar fi făcut cândva speranţă pentru postul de director şi că eu aş fi primit când-va vre-o marşrută dela vre-un membru din direcţiune, ca să caut date compromiţétóre contra d-lui Podoabă. Adevérul e, că aceste date le-am găsit întîmplător şi pe acestă urmă căutând în virtutea oficiului meu, am constatat abuzurile d-lui Podoabă dela întrarea până la ieşirea lui din institut. Acestea apoi le-am denunţat şi dovedit direcţiunii în 23 Septemvrie a. c., a cărei membrii până la acest terminicéa mai mică cunoscinţă nu aveau de cazurile descoperite de mine. Pot să asigur din parte-mi altfel pe tótă lumea, că décă direcţiunea nu şi-ar fi făcut datoria, eu însumi aş fi fost silit să anunţ actele d-lui Podoabă la procuror.

Cluj, 21 Novembre 1905.

N. Căciulă,

prim-contabilul »Economului«.

III.

Declaraţiune.

Subscrisul cassar al »Economului« luând prin filiala noastră din Gherla cunoscinţă de conţinutul răspunsului d-lui Basiliu Podoabă, dat la memoriul direcţiunii nóstre, mă véd îndemnat de a constata, că nici una dintre aserţiunile broşurei referitoare la gestiunea cassei şi la rolul meu în afacere, nu coréspunde adevérului.

1) În particular nu este adevérat, că ori-care membru din direcţiune ar fi afirmat cătră mine, că d-l Basiliu Podoabă nu vrea ridicarea lefurilor.

2) Nu este adevérat, că d-l Augustin Giurgiu a primit prin mine cele 25.000 coróne acuirate de la N. Latzko şi A. Popper prin abuz de giro al institutului fiind că d-l Aug. Giurgiu însuşi în persóna a ridicat banii de la banca austro-ungară.

3) Nu este adevérat, că d-l Giurgiu pe acel timp ar fi avut depunere 25.000 cor. la institut, ci adevérul e, că avea numai 1000 cor. libere, cari, se înţelege, nu puteau să servescă ca acoperire pentru 25.000 cor.

4) Nu este adevérat, că în resortul meu al obligaţiunilor s'ar fi dat repentin spre improcesuare cause, ci adevérul este că s'au dat cu multe luni după termenele scrise în regulament din pricina ocupaţiunilor mele, ér clientela este tratată, deşi corect, dér estreme de cruţător.

5) Nu este adevérat şi resping cu indignare insinuarea, că pe mine cineva m'ar fi silit în óre-care chip, ba chiar »sub greutatea suspendării« să alerg de a căştiga voturi, precum nu este adevérat nici aceea, că spre acest scop mi-s'ar fi dat spese din partea institutului, ci adevérul este, că eu, care însuşi am constatat faptele nepermise ale d-lui Basiliu Podoaba, ce le-am adus la cunoscinţa direcţiunii, din propria mea voie şi în interesul institutului, am informat pe unii acţionari, cari stau mai aprópe de mine, despre starea adevérată a lucrurilor.

Cluj şi ũ, la 21 Noemvrie 1905 st. n.

Vasiliu Pop,

cassarul »Economului«.

ULTIME SCIRI.

Comarom, 22 Noemvrie. Fişpanul Kubinyi a ocupat cu forţa brachială locuinţa fişpanală şi a convocat congregaţia de instalare pe điaua de 29 l. c.

Budapesta, 22 Noemvrie. Vineri se va ţiné un consiliu comun de miniştri la Viena, în care se va stabili budgetul comun pe 1906. Vor lua parte la acest consiliu şi miniştri Fejervary şi Vörös.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dr. ST. N. CIURCU.

Viena IX Pelikangasse 10. Telefonnr. 17065.

Cabinet de consultaţiune

cu somităşile medicale şi specialiştii din Viena,

Cursul la bursa din Viena.

Din 21 Novemvrie n. 1905.

Renta ung. de aur 4%	113.45
Renta de corone ung. 4%	95.45
Impr. cail. fer. ung. in aur 3 1/2%	96.90
Impr. cail. fer. ung. in argint 4%	95.30
Bonuri rurale croate-slavone	96.30
Impr. ung. cu premii	214.75
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin	159.65
Renta de hartie austr. 4 7/10	99.80
Renta de argint austr. 4 7/10	99.55
Renta de aur austr. 4%	118.05
Renta de corone austr. 4%	99.80
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	90.85
Losuri din 1860	158.50
Actii de-ale Banței austro-ungar	16.38
Actii de-ale Banței ung. de credit	783.-
Actii de-ale Banței austr. de credit	673.-
Napoleondori	19.16
Marci imperiale germane	117.50
London vista	240.10
Paris vista	95.52 1/2
Note italiene	95.65

Cursul pietei Brasov

Din 22 Novemvrie n. 1905.

Bancnote rom. Cump.	18.98	Vend.	20.-
Argint roman	18.92	"	18.96
Napoleond'ori.	19.06	"	19.13
Galbeni	11.20	"	11.00
Marci germane	117.20	"	117.00
Lire turcesci	21.50	"	21.45
Seris. fonc. Albine 5%	101.-	"	102.-
Ruble Rusesci	2 5/8	"	2.50

La Librăria și Tipografia

A. MUREȘIANU, Brașov

au sosit și se pot procura

următoarele cărți liter. din edit. „Luceafărul“:

Ioan Agirbiceanu „De la țără“ prețul 1 cor. 50 bani, plus 20 bani porto, pentru România 2 lei, porto 40 bani.

Ioan Ciocirlan „Traiul nostru“ 1 cor. 50 bani. 20 bani porto, pentru România 2 lei, 40 bani porto.

Octavian Goga „Foșii“ à 2 corone, pentru România 2.50 lei. Tipărită pe hârtie mai fină 3 cor., pentru România 3 lei 50 bani. plus porto pentru aici în țară 20 bani, pentru România 40 bani.

Alexandru Ciura „Icône“ prețul 1 cor. 20 bani, porto 20 bani, pentru România 1.60 lei, porto 40 bani.

În edițiunea „Minerva“ București au apărut:

Ștefan Iosif, „Credințe.“ Poesii à cor. 1.50

Em. Gârleanu-Emilgar, „Bătrâni“, schiț d n viața boerilor moldoveni 1.50

Petra Petrescu, „Ilie Marin“, istori- ră pentru tinerime 1.50

Eugeniu Bouraeanul, „Pavestiri din copilărie“. Prețul à cor. 1.50

Un tiner dorește se facă cunoscință cu o damă pentru a învăța limba română. — Oferte cu adresa „Magyar“ se se adreseze la Administrațiunea „Gazetei Trans.“

5 Corone și mai mult câștig pe zi de la **Societatea de tricotaj mecanic** cu lucrători de casă.

Se caută persoane de ambele sexe pentru **lucru de împletit** pe mașina noastră. -- Lucru simplu și iute, peste tot anu în casă. Nu este de lipsă cunoscință specială. — Depărtarea n'are nimic de a face, căci noi vindem lucrul. — Adresa: **Hausarbeiter-Strickmaschinen-Gesellschaft THOMAS H. WHITTICK & Co. Prag, Petersplatz 7—605.**

Cine dorește o beutură escelentă și apetisantă, **cine** este slab, **cine** este anemic, **cine** este debil reconvalescent, **cine** suferă de insomnie și nervositate, **cine** lăpteză copii, **cine** suferă de plămâni se nu întârzie să a bea în interesul propriu berea **HERCULES BRAU** „Malz-Nährbier-Specialität“

recomandată ca escelentă pentru efectul cel produce, și care se ține timp îndelungat.

Se capătă în tote prăvăliile de Dessert și Băcăni mai mari, Restaurații și Cafenele.

Engros: „Deposit de trimitere a Berării HERCULES“ **BUDAPEST, VII., Bethlen-tér 3, Telefon: 63—67.**

Prețuri curente gratis și franco. In provincie se trimite 5 kgr. 6 sticle cu rambursă.

Se capătă la prăvălia de Coloniale și delic. **E. JEKEL, Brașov.**

Primul stabiliment de văpsitorie artistică cu abur și spălătorie chimică.

FABRICA, Str. năsipului Nr. 1/a. **Biroul principal str. Hirscher Nr. 3.** (Vis-à-vis de sala de concert.)

Se recomandă pentru văpsit Garde-robe de dame, bărbați, întregi ori desfăcute, asemenea și pentru curățit.

Cu totă stima: **W. Körner.**

47—100.(1830)

Pene de gâscă ieftine, pentru umplut perini, din Boemia.

5 Kilo nou curățite Cor. 960, mai bune Cor. 12.—, fulgi albi Cor. 18—24, fulgi ca zăpada Cor. 30—36. Se trimite franco cu rambursă. Se primește îndărăt seu se schimbă ce nu convine cu rebonificarea portului postal.

BENEDICT SACHSEL, Lobes 357 Post Pilsen, 4—6.1923, Böhmen.

FRAȚII NOWOTNY, fabricanți de Salam, Cărnățarie și afumături.

Avem onorea a face cunoscut On. public, că **am deschis în Strada Hirscher nr. 2 sub firma**

FRAȚII NOWOTNY un magazin cu Salam, Cărnățarie, Untură și tot-feliul de carne afumată.

Cunoscințele temeinice și praxa îndelungată in bransa această, ne pune in plăcuta poziție atât ce privesce calitatea, cât și prețurile se corăspundem tuturor cerințelor.

Ne rugăm a ne onora cu o cercetare numărosă, precum și cu comande, asigurând cei mai prompt și solid serviciu.

Cu totă stima **Frații Nowotny.**

(1927.6—12.)

A XXV-a LOTERIE de BINEFACERE reg. ung. de stat pentru scopuri folositoare și de binefacere. Loteria conține 7691 câștiguri cu suma totală de **365,000 Cor.**, care se plătesc in bani gata.

Câștigul principal 150,000 Corone.

Apoi:

1 câștig principal cu	Cor. 50,000	20 câștiguri cu	Cor. 500
1	20,000	50	100
1	10,000	109	50
2	5,000	1000	20
5	2,000	6500	10
10	1,000		

Tragerea irevocabilă în 28 Decemvrie 1905.

Un los cotă 4 corone.

Losuri se capătă la direcțiunea de loterii in Budapesta (Oficiul vamal) la tote oficiile de poste, dare, vâmi și sare, la stațiunile cailor ferate, trafice și zarafii.

3—6.1933. **Direcția Loteriei reg. ung.**

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tu-tungeria de pe parcul Rudolf a lui Spuderca și la Eremias Nepoții.

Cel mai mare magazin de haine gata pentru bărbați și dame al lui

N. P. GOLDMANN Brașov

Confecțiuni de bărbați Târgul Inului 31—33 in palatul lui Czell.

Fondată la 1892.

Confecțiuni de Dame Târgul Inului Nr. 28.

În sesonul de primăvară am dovedit On. public, că in piața locală am fost cel mai ieftin și am fost superior ori cărei concurențe!

Pentru că de când există prăvălia mea, mi-am procurat depositul meu de haine tot-deuna cu bani gata.

De ce? haine bune, durabile pentru iarnă, cu garanție de un an, veritabile, originale indigene de Zsolna și Gács numai la mine se pot afla.

Haine gata după modă, pentru bărbați și copii, precum și Paltone de toamnă și iarnă, inlocuesc cu desăvârșire hainele de comandă, de-ore-ce se confecționează sub privighierea mea personală, după croiala cea mai modernă, din stofe curate de lână, cu accesorii de cele mai durabile.

În depositul meu se află pentru agronomi, neguțatori **Surtuce** veritabile din piele de capră Banesă cu căptușală de blană și ștofă, Raglane, Derbi, de vânat, Paltone proțești. — Cu deosebire **mare deposit in Blane** de călătorie și pentru oraș. **Costume** de patinat și deosebit **Surtuce** de patinat cu căptușeli din ștofă și blană.

Cel mai mare deposit în haine pentru Dame și Domnișore.

Alegere colosală din fie-care specie și prețuri ieftine surprinzătoare.

Rogându-mă de sprijinul Onor. public, sunt cu totă stima

N. P. GOLDMANN, Brașov, Târgul Inului 28 (palatul Czell).

22—40